

HADEWYCH-VEYS

ren geweest. Maar ik kan me wel voorstellen dat een aantal bankiers het zo langzamerhand vervelend vindt om elke vijf seconden *I'm sorry* te moeten zeggen.”

Ze hebben lang gewacht met sorry zeggen.

“Ja, maar hoeveel politici zeggen sorry over mislukte overheidszaken? Ik kan ook sorry zeggen over tientallen zaken waarin ik fouten heb gemaakt. Ik denk dat het voor ieder mens geldt. En nu is het in de bankenwereld een keer goed fout gegaan. Dat daar stevig op wordt ingegrepen vind ik ook uitstekend.”

Maar waarom blijft het in deze tijd hoge bonussen regenen?

“De bonussen zijn overal lager geworden als de resultaten minder goed zijn. Het verband tussen bedrijfsresultaat en beloning is in Amerika lang op de korte termijn gebaseerd geweest. De discussie is: moet dat niet op langere termijn? Dat heeft plussen en minnen, want de aandelenmarkt is op de ultrakorte termijn ingesteld. Dus heb je een discrepantie tussen de besluitvorming op langere termijn en een route op korte termijn. Maar de beloning van topondernemers moet gekenmerkt worden door

transparantie, voorspelbaarheid én een langetermijnaanpak, een bedrijf moet erop ingesteld zijn op langere termijn waarde te creëren voor de aandeelhouders.”

Lang niet elk bedrijf doet dat.

“Ook niet elke investeerder wil dat. Er zijn veel investeerders die op secondes, op dagen werken. Een groot deel van de aandelenmarkt is op de ultrakorte termijn gericht. Hoe lang zijn aandelen in handen van instituten? Kijk naar de money flows. Wat heet lang tegenwoordig, zes maanden is al lang. De tijd dat iemand in de sigarendoos de aandelen had liggen en elk jaar couponnetjes zat te knippen, die is allang voorbij. Er zijn enkele fondsen die op lange termijn werken, maar de meeste niet.”

Waarom is in de Verenigde Staten veel meer sprake van een beleggingscultuur?

“De Amerikanen hebben dat meer in handen van het individu gegeven en wij meer in de handen van het collectief. De waardering voor het individu versus de waardering voor collectieve systemen is in Amerika heel anders. Mensen komen van heinde en verre en moeten zelf presteren. Dat betekent dat

de eigen verantwoordelijkheid nadrukkelijk vooropstaat. En de Amerikaan is achterdochtig als het gaat over een collectieve oplossing.

In Amerika is beleggen veel persoonlijker dan bij ons. In Europa wordt beleggen gezien als iets waarvoor je welvarend moet zijn. Dikke sigaren roken, in een driedelig pak met een gouden horlogeketting, terwijl in Amerika iedereen belegt. In Nederland is het misschien één op zestien, in de Verenigde Staten waarschijnlijk één op één. In het oosten lijkt het meer op het Amerikaanse model dan op het Europese. In China is beleggen een ‘boom’ geworden.”

Kan iedere Amerikaan zelf beslissen waar hij zijn pensioengeld in stopt?

“Er zijn collectieve pensioenen in Amerika. Maar de meeste bedrijven hebben ook de keuze ‘doe het maar zelf’. De overheid stimuleert dat, je kunt de belasting die je moet betalen uitstellen. In onze samenleving is het: ho, dan gaan mensen die niet weten wat goed voor ze is, rare dingen doen. Daar is de gedachte: hoe meer ik aan de burger kan overlaten, hoe beter.”

Heeft de particuliere aandeelhouder genoeg zeggenschap?

“Dan zeg ik: welke aandeelhouder? De aandeelhouder die er tien seconden in zit? Of de aandeelhouder die er tien jaar in zit? Aandeelhouders hebben daar absoluut alle recht toe. Dat ontzeg ik ze absoluut niet. Nee, ik beschuldig niemand. De rol van aandeelhouders is om waarde te vermeerderen en als dat gebeurt door tien seconden in een aandeel te zitten is dat op zichzelf niets negatiefs.”

Grote instituten hebben veel te vertellen, kleine aandeelhouders niet.

“Dat is altijd zo. Dat is namelijk de democratie, de meerderheid beslist. En dat is met aandeelhouders ook zo. De invloed van kleine particuliere aandeelhouders is natuurlijk beperkt. Dat heeft ook te maken met de macht van het getal, die grote institutionele beleggers spreken wel namens duizenden en duizenden andere mensen.”

Een systeemfout in Amerika blijft ook de torenhoge schuldenlast.

“Er zijn landen met spaarculturen en landen met leenculturen. Als we dat op stel en sprong veranderen, vallen we in een veel dieper donker gat. De consumptiecultuur in Amerika is ook een motor die je niet zomaar